

La meva col·laboració a Quadern

Ramon Vall i Rimblas

Amb motiu del número cent de la revista QUADERN vull fer un resum del què ha estat la meva col·laboració a la revista. Quan per Nadal de l'any 1979 em demanà l'amic Cuscó que col·laborés a la revista QUADERN amb un article que versés sobre l'art romànic, vaig escollir un tema nadalenc adequat a la festa: "Història del Naixement de Jesús (il·lustrada amb escenes dels capitells de Santa Maria de l'Estany)". Poc em podia pensar que durés tant temps la meva col·laboració sobre el mateix tema. Em pensava que esgotaria el tema i no donaria més de si, fora d'una dotzena d'articles. Però en aquests quinze anys de permanència en la revista QUADERN he escrit seixanta-tres articles tots diferents, llevat d'una repetició ("De torres i castells" i "Les torres «dels moros»").

Per Nadal, sempre vaig tocar un tema nadalenc, adient a la festivitat. En el decurs dels anys vaig publicar "El dinar de Nadal a Sant Cugat del Vallès", "El misteri de Nadal vist pel Mestre de Cabestany", "Setzè centanari del pelegrinatge d'Egèria a Betlem", "La iconografia dels Sants Reis", "Sant Ramon de Roda d'Isàvena", "El Naixement a les pintures de Barberà", "La munificència nadalenca dels mosaics bizantins", "Timpans romànics de la Mare de Déu", "El Naixement en unes miniatures germàniques", "Unes escenes nadalencques del Beatus", "Escenes nadalencques al pòrtic de Moissac", "Primeres representacions d'escenes nadalencques", "El Naixement segons el Codex Aureus", i darrerament "La portada d'Agramunt".

Hem tractat sobre devocions a diversos sants: "Sant Tomàs Becket a Catalunya", "Els inicis de la devoció a Sant Jordi a Catalunya", "La devoció a Sant Jaume" i "El camí de Sant Jaume" (dos articles).

També hem escrit sobre llibres: "Dels llibres", "La biblioteca del monestir de Ripoll", "Las «cantigas» de Santa Maria als finals de l'art romànic", "El cartulari de Sant Cugat del Vallès", "Els llibres dels feus", "El parc de Sant

Llorenç del Munt i Serra de l'Obac", "L'arca de Noè als Beatus de Catalunya", "El Plant de Santa Maria: Calvaris i devallaments" i "El Tetramorf".

Sense descuidar els elements arquitectònics: "Els constructors i mestres d'obres", "El monestir de Sant Cerni de Tavèrnoles i els campanars rodons", "Esglésies rodones", "Esglesioles pre-romàniques", "Esglesioles

rupestres mossaràbigues o pre-romàniques", "El Romànic de Terra Santa", "Les portes", "Els claustres", "La processó de les rates a la catedral de Tarragona", "Els joglars, bailarines i saltimbanquis", "L'Assumpció de la Verge d'Alquèzar", "Les criptes", "Representacions del calendari", "De paviments i mosaics", "Dels ponts", "De torres i castells" i "Les torres «dels moros»".

També hem versat sobre història dels temps romànics o relacionats amb temes del mateix caràcter: "Sant Cugat un segle endarrera: la intervenció dels excursionistes", "El milenari de Santiga", "1200 anys de vocació europea", "Rubí, més de mil anys enrra", "Consideracions sobre la formació de Catalunya" i "Mort i sepultura a l'any mil".

També hem tractat sobre mobiliari litúrgic: "El monument i els fasos a l'època romànica", "Del baptisme i les piques de batejar", "El cel, l'infern i el purgatori, Les calderes d'En Pere Botero", "Els primers altars romànics", "Les «Majestats»", "De la calefacció medieval", "Trons episcopals catalans", "Eborària romànica i una imitació catalana" i "Els devallaments romànics".

I un comentari a una exposició, on hi havia molts elements romànics: "Splendor Vallés: una exposició verament esplendorosa".

A l'inici de la meva col·laboració, com hem dit, no pensava que el tema donés tant de si. Faig vots que per molts anys pugui continuar la meva col·laboració en QUADERN, fins que els lectors es cansin. Per ara, venturosament, no ha estat així.

Pre-Romànic. Marquet.

Claustre de la Catedral de Girona.

Primer Romànic o Romànic Lombard. Sant Llorenç del Munt.

Segon Romànic o Romànic Internacional. Catedral de la Seu d'Urgell.

